
NYTT OM RUNER

Meldingsblad om runeforskning

Nr. 17

2002 (publ. 2004)

ISSN 0801-3756

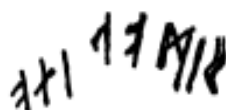
Skåne

UPPÅKRA RUNEBRAKTEAT

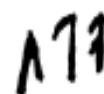
En runebrakteat (IK 591; IK = *Ikonographischer Katalog*, i Karl Hauck et al.: *Die Goldbrakteaten der Völkerwanderungszeit*, München 1985–89), C-type med fremstilling af et mandshoved over et firbenet dyr, blev fundet ved metaldetektorundersøgelser på Uppåkra-bopladsen i 2000 (Lund universitets historiska museum inventarnr. U 10881). Brakteaten er bukket sammen på midten, men er fuldstændigt bevaret. Den har en diameter på ca. 2,5 cm, runerne over den bagerste del af hovedet (A) er 3–4 mm høje, mens de runer, der står over dyrets forben (B) er 3 mm høje.

Brakteaten blev undersøgt 20. april 2001 under runologmødet i Lund, og læsningen senere kontrolleret ved en undersøgelse af udfoldede aftryk sammen med Morten Axboe. Runerne er venstrevendte, og læses:

A: *sima?ina*

B: *alu*

Den første rune er et trestreget s. De to a-runer nr. 4 og 8 har ret lavtstillede bistave i modsætning til a i *alu*. Der er ca. 1 mm mellem de lodrette stave i *sima*, men ca. 4 mm mellem rune 4, a-runens hovedstav, og 6, som må anses for at være et sikkert i. Skønt afstanden er så stor, synes der dog kun at være rester af én utydelig rune (nr. 5). Af den ses hovedstaven og den øverste del af en venstrevendt bistav samt en antydning af den nederste del af en kantet bøjle. Det er derfor *þ* eller *w*, næppe *l*, skønt en læsning som *lina* var fristende. Både *sima* og *wina* kan knyttes til kendt ordstof (f.eks. oldn. *síma* n./*sími* m. ‘sime, bånd, snor, reb’ eller *sími* m. poetisk brugt om ‘hav’ eller ‘okse’, og *vín* n. låneordet ‘vin’, men næppe i-stammen *vinr* m. ‘ven’), mens *þina* sprogligt er mere problematisk, og *simapina* snarest må opfattes som en ikke-sprogligt meningsgivende sammenstilling. Indskriften synes nærmest at høre hjemme i den ret store gruppe af C-brakteater med mere eller mindre forståelige formelord. (Jf. Morten Axboe og Marie Stoklund, “En runebrakteat fra Uppåkra”, i *Fler fynd i centrum: Materialstudier i och kring Uppåkra*, red. B. Hårdh, Stockholm 2003, 81–87).